

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2017-2020 г.
ОБЩИНА РАЗГРАД**

**VIII.5 АНАЛИЗ И ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЗАМЪРСЕНИ В
МИНАЛОТО ПЛОЩАДКИ ЗА ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ И ОСЪЩЕСТВЕНИ МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО
ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ**

Информационно обезпечаване на анализа

Източници на информация за анализа и анализ на достатъчността и качеството на информацията

Това е анализ на общинските депа за битови и строителни отпадъци с прекратена експлоатация или чиято експлоатация предстои да се преустанови до края на периода на действие на програмата.

За осигуряване на необходимата информация за анализа в тази част на Програмата са използвани:

- ✚ Програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Разград за периода 2011-2016 г., приета с решение на Общински съвет – Разград;
- ✚ Отчети на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Разград, представяни до Общински съвет – Разград;
- ✚ Кореспонденция с РИОСВ – Русе;
- ✚ Планове за закриване и рекултивация на депата за отпадъци, 2005 г.;
- ✚ Заповед №277 от 16 юли 2009 г. на директора на РИОСВ – Русе за прекратяване на експлоатацията на общинско депо за инертни отпадъци, находящо се в местност „Козлука”, землище на гр. Разград;
- ✚ Заповед №14 от 17 януари 2011 г. на директора на РИОСВ – Русе за прекратяване на експлоатацията на общинско депо за неопасни отпадъци, находящо се в местност „Олян бурлук”, землище на гр. Разград;
- ✚ Инвестиционен проект за закриване и рекултивация на депо за неопасни отпадъци, местност „Олян бурлук”, землище на гр. Разград;
- ✚ Документи във връзка с рекултивация на съществуващото старо депо за неопасни отпадъци, местност „Олян бурлук”, землище на гр. Разград – заповеди за определяне граници и размер на терени, подлежащи на рекултивация; заповеди за приемане на изпълнена техническа и биологична рекултивация, издадени от кмета на Община Разград;
- ✚ Одобрени План-сметки за разходите по дейностите, които ще се финансират през годината от приходите от таксата за битови отпадъци и определяне размера на таксата за периода 2011 г. – 2016 г.;
- ✚ Общински план за развитие на Община Разград за периода 2014-2020 г.

VIII.5.1. ОПИСАНИЕ НА ОБЩИНСКИТЕ ДЕПА / ПЛОЩАДКИ В ОБХВАТА НА АНАЛИЗА

В обхвата на този анализ са разгледани всички общински депа и сметища, независимо дали отговарят или не на нормативните изисквания, а именно:

- ❖ Депа, които са закрити и рекултивирани;

- ❖ Депа, които са с преустановена експлоатация, за които все още няма писмено потвърждение от компетентния орган за закриването им;
- ❖ Депа, които се използват по предназначение, но експлоатацията им ще бъде преустановена в рамките на програмния период или първите една-две години след изтичане на програмния период;
- ❖ Складове за съхраняване на пестициди с изтекъл срок на годност и др. препарати за растителна защита (ПРЗ).

VIII.5.1.1. ДЕПА, КОИТО СА ЗАКРИТИ И РЕКУЛТИВИРАНИ

На територията на община Разград има 1 бр. закрито и рекултивирано депо за битови отпадъци, местност „Олян бурлук”, находящо се в землището на гр. Разград.

Със Заповед №14/17.01.2011 г. на директора на РИОСВ – Русе е преустановена експлоатацията на общинско депо за неопасни отпадъци, разположено в местността „Олян бурлук”, землище на гр. Разград, ПИ 61710.19.277.

Строително-монтажните дейности по рекултивацията на депото за битови (неопасни) отпадъци в местността „Олян бурлук” са били финансирани по проект №DIR-51222031-1-173 „Изпълнение на дейности по закриване и рекултивиране на общински депа за битови отпадъци на територията на Р България, които не отговарят на нормативните изисквания”. Финансирането на СМР е чрез Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС), съгласно изменението и допълнението на Постановление №209/2009 г. на Министерски съвет, в сила от 04.05.2012 г.

След проведена процедура по реда на Закона за обществените поръчки Община Разград е сключила договор №455 от 24.09.2014 г. с Дружество по ЗЗД „Руен – Еко 2014” ЕИК 176745713, с предмет „Рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци – гр. Разград”. Стойността на договора е 1 162 825.37 лв. без ДДС.

Рекултивацията на депото, с обща площ 48 308 м², е извършена на два етапа: техническа и биологична рекултивация. Техническата рекултивация е включвала изграждане на горен изолиращ екран на депото (положени от горе надолу: хумус, почва, дренаж за повърхностни води (чакъл), геотекстил, геомембрана, минерален запечатващ слой от глина, газов дренаж и изравнителен слой пръст). За отвеждане на атмосферните води са изградени охранителни канавки около рекултивираното депо. Биологичната рекултивация е изпълнена чрез тревна растителност, за която е предвиден тригодишен отгледен период за поддържането ѝ.

Предвид факта, че рекултивираното депо съдържа биоразградими компоненти е изпълнена газоотвеждащата система включваща: газопроводна мрежа (полиетиленови тръби) и инсталация за високотемпературно изгаряне във факел.

За депото е извършена биологична рекултивация, включваща озеленяване, чрез тревна растителност и тригодишен отгледен период за поддържане на тревните площи.

Към момента на изготвяне на програмата за съществуващото депо за битови (неопасни отпадъци) намиращо се местността „Олян бурлук”, землище на гр.Разград, ПИ с идентификатор 61710.19.277 по КК на гр. Разград, е изпълнена техническата рекултивация и частична биологичната рекултивация.

Приемането на изпълнените дейности по техническата и биологичната рекултивация е извършено съгласно изискванията на Наредба №26 от 02.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт и Правилника за прилагане на закона за опазване на земеделските земи.

Със Заповед №1386/09.10.2015 г. на кмета на Община Разград е назначена комисия, чиято задача е извършване оглед на място, преглед на наличната документация за строежа и приемане на изпълнената техническа рекултивация, която да се обективира в протокол. В съставът на комисията влизат представители на: Възложителя (Община Разград); Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „Никола Пушкиров”, гр. София; Областна дирекция „Земеделие”; Дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите” при МОСВ; РИОСВ – Русе; регионален отдел „Национален строителен контрол” – Разград при ДНСК Северен централен район; ПУДООС; представител на проектанта („Баугрунд Институт – Книрим” ЕООД); изпълнителя на строителния надзор („Маклер-96” ЕООД); представител на изпълнителя (ДЗЗД „Руен – Еко 2014”).

В Протокол от 13.10.2015 г., утвърден от зам.-кмета на Община Разград, са описани извършените видове дейности по техническа рекултивация (отдолу нагоре), а именно:

- Газдренажен пласт от дренажен материали фракция 20/40 мм с дебелина 0,40-0,45 м;
- Геотекстил;
- Минерален запечатващ пласт – бентонитова хидроизолация;
- Дренажен пласт за атмосферни води – дренажен геокомпозит;
- Периферен дренаж – дренажни полиетиленови тръби;
- Почвен пласт с дебелина 0,80 м;
- Хумусен пласт с дебелина 0,20 м.

В рамките на техническата рекултивация са изградени и монтирани: канавки за повърхностни води; система за улавяне на депонийния газ и отвеждането му до инсталация за изгаряне. С утвърждаването на протокола е приет етап „техническа рекултивация” за обект „Рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци – гр. Разград”, землище на гр. Разград, ПИ 61710.19.277.

С Протокол от 02.11.2015 г. комисия, назначена със Заповед №1463/30.10.2015 г. на кмета на Община Разград, е приела етап биологична рекултивация, включваща почвообработка, минерално торене, засяване на тревни смеси, отгледни мероприятия.

Комисия, назначена със Заповед №РД-19-2280/24.11.2015 г. на зам.-началника на ДНСК при МРРБ, със задача да състави образец 16 с предложение за издаване на разрешение за ползване на строежа или с предложение за отказ за издаването му. Съставен е Акт образец 16 за установяване годността на ползване на строежа с предложение до началника на ДНСК за отказ за издаване на разрешение за ползване по причина, че не е приключило цялостното изпълнение на дейностите по биологична рекултивация, включени в проекта и така съставения акт е подписан с особено мнение.

Със Заповед №СТ-05-364/16.03.2016 на заместник-началника на ДНСК има отказ за издаване на Разрешение за ползване на строеж „Рекултивация на старо общинско Депо за отпадъци, гр.Разград, общ.Разград, обл.Разград, Идн.61710.19.277, м.Олян бурлук”. Мотивите за отказ са, че не е приключило цялото изпълнение на дейностите по биологична рекултивация.

Екологични ползи от рекултивация на съществуващо депо за битови отпадъци:

- ✓ ограничаване на неблагоприятното въздействие върху околната среда на натрупаните отпадъци след приключване на експлоатацията му, за всички компоненти на ОС;
- ✓ намаляване количеството на отделяния се инфилтрат и подобряване ландшафта на района.

За горепосоченото депо няма писмено потвърждение от компетентния орган – РИОСВ – Русе, че депото е закрито – изискване на чл.42, ал.2 от *Наредба №6/27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.*

VIII.5.1.2. ДЕПА, КОИТО СА С ПРЕУСТАНОВЕНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ, ЗА КОИТО ВСЕ ОЩЕ НЯМА ПИСМЕНО ПОТВЪРЖДЕНИЕ ОТ КОМПЕТЕНТИЯ ОРГАН ЗА ЗАКРИВАНЕТО ИМ

Съгласно разпоредбите на §5, ал. 6 от *Наредба №8 от 24.08.2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци* (отм. с §6 на ПЗР на Наредба №6 от 27.08.2013 г., обн.ДВ, бр.80 от 2013 г.) крайният срок за преустановяване на експлоатацията на съществуващи депа за битови отпадъци е до въвеждане в експлоатация на съответното за общината регионално депо, което е предвидено с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците.

Операторите на съществуващите депа към влизането в сила на Наредба №8/2004 г. (отм.), в срок до 31 март 2005 г. са били задължени да изготвят и представят на директора на регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия е разположено депото, план за привеждане на депото в съответствие с изискванията на наредбата §5, т. 2 от ПЗР на наредбата. Плановите предвиждат мерки за преустановяване на експлоатацията, закриване и/или привеждане на съществуващите депа за отпадъци на територията на община Разград в съответствие с изискванията на Наредба №8/2004 г. с краен срок за изпълнение на плана 16 юли 2009 г. – за депа за инертни и неопасни (битови, строителни и производствени) отпадъци.

С Решение №Р – ДО – 09 –01/09.05.2005 г. на РИОСВ – Русе е утвърден План за привеждане на депо за неопасни отпадъци на Община Разград в съответствие с нормативните изисквания.

С промяната на ЗУТ от 07 февруари 2017 г. в зависимост от характеристиките, значимостта, сложността и рисковете при експлоатация строежите (в частност – съоръженията за третиране на отпадъци) се категоризират:

- рекултивация на стари, нерегламентирани общински депа за твърди битови и неопасни отпадъци с преустановена експлоатация и с доказано неналичие на сметищен газ и инфилтрат – пета категория;
- съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци и закриване на депа за отпадъци чрез повърхностно запечатване с горен изолиращ екран – втора категория.

Данни за депа за отпадъци с преустановена експлоатация, които все още не са рекултивирани и за които няма писмено потвърждение от компетентен орган, са представени в Таблица VIII.5-1 по-долу.

Таблица VIII.5-1 Депа за отпадъци с преустановена експлоатация, които все още не са рекултивирани

Вид на депото	Вид на обезвредените отпадъците	Собственик на депото	Местоположение, площ, ПИ	Статут
Депо за инертни отпадъци	Строителни отпадъци	Община Разград	Имот № 000409, площ 141.949 дка, м-ст „Анатема”, землище на гр. Разград	Прекратена експлоатация от м.юли 2009 година със Заповед на Директора на РИОСВ – Русе. Частична рекултивация.
Депо за неопасни отпадъци	Производствени отпадъци	Земята е собственост на Община Разград; депонираните отпадъци са собственост на „Диамант” АД (в несъстоятелност)	Разположено в имот № 111006 в землището на с. Гецово с ЕКАТТЕ 18589, общ. Разград, с обща площ на имота 451,041 дка Площ заета от отпадъци 17,2 дка	Рекултивирана площ 18 дка
Депо за опасни отпадъци	Опасни отпадъци	„Биовет” АД, клон Разград	На север от Регионално депо за неопасни отпадъци за регион Разград (позиция 1 от таблицата)	Прекратена експлоатация от м.юли 2009 година със Заповед на Директора на РИОСВ – Русе

Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.” не предвижда финансиране на дейности по закриване и рекултивация на общински депа.

VIII.5.1.3. ДЕПА/СМЕТИЩА, КОИТО СЕ ЕКСПЛОАТИРАТ И ПРЕДСТОИ ДА БЪДАТ ЗАКРИТИ

Към момента на изготвяне на Програма за управление на отпадъците за Община Разград 2017-2020 г. на територията на общината няма нерегламентирани депа/селски сметища, които да се експлоатират.

VIII.5.1.4. СКЛАДОВЕ С ПЕСТИЦИДИ С ИЗТЕКЪЛ СРОК НА ГОДНОСТ

Сериозен проблем за страната са негодните за употреба пестициди, които се съхраняват по начин, който създава рискове за населението и околната среда. Проблемът с пестицидите е в резултат от натрупаните количества от закритите ТКЗС и АПК през 90-години на миналия век.

Пестицидите са токсични химични вещества, някои от които трудно се разграждат, натрупват се в организма и в хранителната верига, прехвърлят се от въздуха, водата и мигриращите биологични видове, като по този начин се отлагат на разстояние от мястото на

тяхното освобождаване. Ето защо е наложена забрана за използването на някои от тях и включването им в списъка на устойчивите органични замърсители. Според Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители, девет от 12-те най-опасни и устойчиви органични химикали са пестициди. Негодните за употреба пестициди са опасни отпадъци (§ 1, т. 12 от Допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Наличието на негодни за употреба пестициди на територията на цялата страна, включително и съхраняваните на изоставени или небезопасени места е национален проблем, тъй като представлява риск за околната среда и човешкото здраве.

В Плана за действие към *Програма за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци* (част от Националния план за управление на отпадъци 2014-2020 г.) е идентифицирана оперативна цел „Подобряване йерархията на управление на другите отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за отпадъци” с дейност „Подготовка и изпълнение на проект за обезвреждане на УОЗ пестициди и залежали пестициди, намиращи се в стоманобетонни контейнери с нарушена цялост”. Предвидено е дейността да се финансира от държавния бюджет в размер на 7 млн. лева и със срок за реализация 2017 г. За решаване на проблема с обезвреждането на пестицидите е одобрено проектно предложение, разписано съгласно условията, поставени от осигуряващия финансирането швейцарски партньор Държавен секретариат по икономическите въпроси на Конфедерация Швейцария (SECO).

На територията на община Разград са разположени два склада за съхранение на негодни за употреба пестициди, както следва:

- Централен общински склад (ID 39) – съхраняват се 20 986 кг пестициди;
- Общински склад с. Балкански (ID 172) – съхраняват се 13 000 кг пестициди;

Местоположението на складовете, вида и количеството на негодните пестициди на територията на община Разград е представено в Таблица VIII.5-2 по-долу.

Таблица VIII.5-2 Складове за съхраняване на негодни за употреба препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност на територията на община Разград

Номер	Характеристики на склада	59 (Разград)	4 (Балкански)
Координати	X изток	43,53222	43, 5225
	Y север	26,5384	26,4109
Количество пестициди, кг	Твърди пестициди с известен състав	7 686	4 500
	Твърди пестициди с неизвестен състав	13 300	
	Течни пестициди с неизвестен състав	-	8 500
	Течни пестициди с известен състав	-	
	Общо кг	20 986	13 000
Собственост		частна	частна
Охрана		неохраняем	охраняем
Състояние		н.д.	добро

В базата данни на Изпълнителна агенция по околна среда, в раздел *Регистър на складовете и съхраняваните в тях негодни за употреба пестициди*, <http://eea.government.bg/flexviewers/pesticides/>, броят на складовете на съхраняване на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност на територията на община Разград е

4 (четири). В данните, налични на интернет-страницата на ИАОС, се констатираха следните неточности с реалната обстановка в общината:

- в два общински склада – в с. Дряновец (ID 174) и в с. Просторно (ID 171), не се съхраняват пестициди;
- данните, посочени за другите два склада – в гр. Разград и в с. Балкански, съдържат известни неточности по отношение на количеството съхранявани препарати.

VIII.5.2. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Анализът на съществуващото положение дава основание за следните изводи и препоръки:

Изводи:

✓ На територията на община Разград има една рекултивирано депо за неопасни отпадъци, разположено на територията на площадката на Регионално депо за неопасни отпадъци Разград, местност „Олян бурлук”;

✓ На територията на община Разград има три депа за отпадъци с преустановена експлоатация, които все още не са рекултивирани; едно от тях – депото за инертни отпадъци в местността „Козлука”, е собственост на Община Разград;

✓ Всички т.нар. „селски сметища” на територията на община Разград са рекултивирани;

✓ Препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност на територията на община Разград се съхраняват в 2 броя складове;

✓ Няма данни за замърсяване и/или увреждане на компоненти на околната среда в следствие на дейности по третиране на отпадъци (оползотворяване, обезвреждане, съхраняване) на територията на общината;

✓ Обществото не е достатъчно информирано за рисковете за околната среда, в резултат на неправилно третиране на отпадъците;

Препоръки:

✓ Осъществяване на постоянен контрол от страна на Общинска администрация Разград по отношение предотвратяване изхвърляне на отпадъци на непозволени места и налагането на глоби и санкции при констатиране на нарушения.